

DIEREN Bloemershof wordt vandaag opgeleverd, tijdens het ontwerp stond duurzaamheid centraal

Alleen de zonnecellen ontbreken nog

Groen is het toverwoord in gebouwencomplex Bloemershof in Dieren, dat vandaag opengaat. „Duurzaam bouwen is het helemaal”, zegt architect Bekkering.

door Eva Verhoeven

Hout aan de buitenkant, veel licht aan de binnenkant door grote ramen. Lampen die zich aanpassen aan de hoeveelheid zonneschijn. Over gebouwencomplex Bloemershof aan de Harderwijkseweg in Dieren is nagedacht door architect Juliette Bekkering en haar collega Monica Adams. Ze stelden zich bij het ontwerp de vraag, 'hoe zou het milieuvriendelijker kunnen'.

Hoewel het gebouw nog niet helemaal klaar is krijgen brandweer en praktijkschool De Tender de sleutel vandaag.

Van buiten is het gebouw, waarvan ook een gymzaal deel uitmaakt, bekleed met hout. De witte tekens van beton aan de buitenkant van het gebouw moeten bomen voorstellen. Dat is ook weer een verwijzing naar duurzaamheid. „Dat is het op dit moment gewoon helemaal”, zegt Bekkering.

Het gebouw moet volgens haar in de omgeving passen. „Het gebruik van natuurlijke materialen als hout en steen maakt dat je rustig langs het gebouw op naar de Veluwe kunt kijken.”

Voor het verwarmingssysteem in het gebouw is bijzonder. Het is volgens Bekkering het eerste gebouw in Nederland waar 'betonkernactivering met lucht' is toegepast. Het ventilatiesysteem, *Concretecool*, moet het gebouw 's winters verwarmen en 's zomers koel houden.

Concretecool is in feite niet meer dan een luchtkanaal dat in de betonvloer is gestort. Door ribbels in het kanaal kan lucht worden opgewarmd en worden afgekoeld. Een belangrijke eigenschap van beton is dat het temperaturen goed op kan slaan. De dikke betonnen vloeren fungeren als accu, het houdt

Architecten Monica Adams en Juliette Bekkering (rechts) stelden zich bij het ontwerp van Bloemershof in Dieren de vraag hoe het nog groener kan.

foto's Jelle de Ruiter/De Gelderlander

de warmte vast. Hier maakt het systeem goed gebruik van. Het systeem bespaart veel energie en zorgt voor een constant binnenklimaat.

Doordat alle buizen in de vloer zitten is het ventilatiesysteem onlosmakelijk met het gebouw verbonden. „Het is echt een bouwkundig geheel, alle leidingen lopen door het gebouw heen en die krijg je er nooit meer uit”, zegt Bekkering. De architecten haalden veel voordeel uit het feit dat de buizen geen extra ruimte innemen. De plafonds en ramen konden hierdoor extra hoog worden waardoor meer licht naar binnen komt. Door die grote lichtinval zijn op een mooie dag geen lampen nodig. Bij donkere dagen gaan de lampen automatisch aan. De intensiteit van het licht wordt automatisch aangepast, wanneer het lich-

ter wordt. Ook reageren de lampen op sensoren, waardoor ze nooit voor niets aan staan. „Dat is vooral handig voor de brandweertieners die hier hun kazerne hebben”, legt Bekkering uit. „Als ze die moeten verlaten om uit te rukken voor een brand, hoeven ze geen rondje door het gebouw te maken om de verlichting uit te doen.”

Voor het hout waarmee de buitenkant van het gebouw bekleed is, hoefde volgens Bekkering geen tropisch hardhout te worden gekapt. „Het is plathout. Dit is een lage kwaliteit hout. Het wordt gekookt en op een speciale manier behandeld, waardoor het wel de uitstraling krijgt van hardhout.”

„En bijna vanzelfsprekend”, besluit de architect, „worden volgende maand nog de zonnecellen geleverd die op het dak komen.”

Betonkernactivering: Gaten in het plafond van een klaslokaal zorgen voor ventilatie waardoor het er 's zomers koel is en 's winters warm.

Kwaliteit debat hangt af van raadsleden

Een A4tje vol algemeenheden is vanavond basis voor een debat in de gemeenteraad over 'Rheden in 2020'. De raadsleden bepalen hoe concreet het debat wordt.

OPINIE

door Henk Aalbers

Het was een domper voor burgemeester en wethouders van Rheden dat de gemeenteraad op 25 januari niet in debat wilde gaan over *De Rhedense Keuze*. Dat boekje over hoe de gemeente Rheden er in 2020 uit moet zien, was met veel zorg tot stand

gekomen. En het was een breed gedragen stuk, waarin de opvattingen van burgers, ondernemers, verenigingen en de gemeenteraad een plek hadden gekregen. Bovendien was *De Rhedense Keuze* op verzoek van de raad tot stand gekomen. Het boekje zou maatstaf moeten zijn bij het bepalen van de bezuini-

gingen. De raad oordeelde echter dat het niet geschikt is als basis voor een goede discussie over 'Rheden in 2020'.

Het betrof geen afstel, want vanavond debatteert de gemeenteraad alsnog over de toekomst. Discussiestuk is nu een A4tje met een zeer beknopte samenvatting van *De Rhedense Keuze*. De tekst, 'visiedocument' genaamd, is opgesteld door de griffie, op verzoek van de raad. VVD-fractievoorzitter Jaap Uijthof legde destijds uit behoefte te hebben aan een 'compacte, concrete tekst'. Zo'n tekst kan de helderheid van het debat in de raad bevorderen, meende hij. Compact is het A4tje zeker, maar concreet allerminst. Het wemelt in

het beknopte visiedocument van frasen waarover iedereen het zonder twijfel eens is.

Neem het paragraafje 'jeugd'. 'Jong zijn in Rheden betekent veilig opgroeien, ook in 2020. Veilig in de ruime zin van het woord, met ruimte voor ontdekking, ontplooiing en uitdaging'. Daarover zal toch geen discussie ontstaan? Ook het paragraafje over ouderen nodigt niet bepaald uit tot discussie: 'In 2020 zijn de ouderen de zilveren kracht van de gemeente. Zij voeren zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven en zijn zo lang mogelijk actief, gezond en vitaal'. Iemand oneens? Je zou het stuk te kort doen door te stellen dat er alleen obligate za-

ken in staan. Het bevat ook passages die tot een interessant debat kunnen leiden. Over kunst en cultuur ('meer initiatieven van inwoners en ondernemers'). Over volkshuisvesting ('minder nieuwbouw; aanpassen bestaande woningen'). En natuurlijk over de rol van de bewoners in 2020: 'Wij vragen van bewoners zich extra in te zetten voor hun directe woon- en leefomgeving'.

Nieuw zijn die dingen niet; ze stonden ook al in *De Rhedense Keuze*. De helderheid van het debat vanavond hangt niet alleen af van het discussiestuk, maar vooral van de bijdragen van de raadsleden. Henk Aalbers is verslaggever van dagblad De Gelderlander